

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญมากในการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษานั้นเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถช่วยลบลบปัญหาและเสริมสร้างคุณภาพแก่พลเมือง ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องให้การสนับสนุน ส่งเสริม การศึกษาให้พัฒนาก้าวหน้าขึ้น ตลอดเวลา

จากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 กล่าวไว้ว่า การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษามุ่งใหญ่เรียนรู้มีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพ ที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ และความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลเข้าใจ และรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม (สำนักนายกรัฐมนตรี 2520 : 8) แต่จากที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 มาเป็นเวลา 9 ปี และ 6 ปี ตามลำดับ ปรากฏว่าโรงเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร (กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา 2528 : 1-7) พอสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้

-ครูสอนยังไม่เข้าใจความต้องการของหลักสูตร ไม่เข้าใจในเรื่องจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ไม่ยอมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน ตามแนวหลักสูตรใหม่ ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตามต้องการของหลักสูตร

-โรงเรียนไม่สามารถสนองความต้องการของหลักสูตรในเรื่องการเปิดสอนวิชาชีพได้ ขาดสถานที่ฝึกงานอาชีพ สถานประกอบการ ไม่ให้ความร่วมมือและค่าใช้จ่ายสูง

-การจัดแผนการเรียน โรงเรียนจัดแผนการเรียนวิชาสามัญเป็นส่วนมาก

และโรงเรียนยังไม่สามารถจัดแผนการเรียนสนองความต้องการ ความถนัด และความสามารถของนักเรียนได้มากนัก

- โรงเรียนจัดเปิดสอนวิชาชีพไม่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
- โรงเรียนยังไม่จัดส่งนักเรียนออกไปฝึกงานตามสถานประกอบการ
- โรงเรียนขาดแคลนงบประมาณ วัสดุ และอุปกรณ์การเรียนการสอน
- โรงเรียนมีครูขาด เกินในบางหมวด และขาดครูที่มีความรู้เฉพาะ

เช่น ครูแนะแนว ครูวัดผล ครูสอนวิชาการงานและอาชีพ

- เนื้อหาในหลักสูตรกว้าง และมีมาก แต่เวลาสำหรับการจัดกิจกรรมมีน้อย
- โรงเรียนขาดครูมือ และเอกสารที่ใช้ในการเรียนการสอน
- แบบเรียนบางวิชายังมีเนื้อหาไม่เหมาะสม และไม่สะดวกต่อการจัดซื้อ
- ครูยังไม่เข้าใจระเบียบวิธีการประเมินผลตามแนวหลักสูตรใหม่

2. ปัญหาเกี่ยวกับการประเมินผล

- ครูไม่สามารถวัดผลการเรียนได้ครบทุกจุดประสงค์การเรียนรู้
- ครูไม่สามารถออกข้อสอบได้ทุกจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยเฉพาะสมรรถภาพสูง
- เกณฑ์ในการผ่านของแต่ละโรงเรียนไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และเกณฑ์

ในการผ่านสูงเกินไป

- ผลการประเมินไม่เป็นที่พอใจของผู้สอน เพราะไม่ทราบความสามารถ

ที่แท้จริงของผู้เรียน

- บุคลากรด้านการวัดผลและประเมินผลไม่เพียงพอ และหน่วยงานรับผิดชอบยังขาดเครื่องมือวัดที่ได้มาตรฐานบริการโรงเรียน

3. ปัญหาเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติการสอนของครู อาจารย์ในโรงเรียน

- โดยทั่วไป แล้วครูยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน ครูยังเป็นศูนย์และการเรียนการสอน แสดงบทบาทของตนในฐานะผู้สอนวิชาการความรู้ให้นักเรียนและนักเรียนเป็นผู้รับเท่านั้น

-ครูไม่ใส่ใจในการหาความรู้และปรับปรุงวิธีสอนให้ทันสมัย ทำให้ครูขาดเทคนิคในการสอนใหม่ ๆ

- ครูไม่เตรียมการสอน และขาดความรับผิดชอบในวิชาที่สอน

- ครูไม่ใช่อุปกรณ์การสอน
- ครูสอนแล้วไม่ติดตามผลงาน

นอกจากนี้ยังพบว่าครู อาจารย์ขาดความรู้ในหลักวิชาครูและจิตวิทยาการศึกษา ครู อาจารย์บางคนต้องทำหน้าที่หลายอย่าง ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติการสอน ครู อาจารย์ไม่เข้าใจหลักการ แนวทางการสอนโดยยึดจุดประสงค์ ครูขาดขวัญและกำลังใจ ในการปฏิบัติงาน

4. ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนการสอน

- โรงเรียนขาดแคลนอุปกรณ์การเรียนการสอน
- โรงเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ตรงกับความต้องการของโรงเรียน
- โรงเรียนไม่มีแผนการใช้อุปกรณ์ร่วมกัน
- โรงเรียนขาดเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในการใช้อุปกรณ์
- โรงเรียนขาดสถานที่เก็บอุปกรณ์ที่เหมาะสมโดยเฉพาะ

5. ปัญหาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ปีการศึกษา 2525 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ได้ทำการศึกษา เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาทั่วประเทศ โดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานของสำนัก ทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ ที่สร้างขึ้นตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และในปีการศึกษา 2526 สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการได้ทดสอบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ ทุกสังกัด วิชาที่ทดสอบ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าบุคคลที่มีส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาการศึกษา คือ ครู เพราะครูเป็นผู้ที่นำแผนพัฒนาการศึกษาที่รัฐบาลวางไว้ไปปฏิบัติ ถ้าครูเป็นผู้ที่มีความรู้ มีความสามารถดี มีคุณภาพสูง สัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียนก็จะสูงตามไปค วย เหตุนี้จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาคุณภาพของครูเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้สิ่งที่จะช่วยครูในการ พัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ คือ การนิเทศการศึกษา เพราะการนิเทศเป็นกระบวนการ

การทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน (สงัด อุทรานันท์ 2529 : 7)

โดยปกติการนิเทศการศึกษาในประเทศไทย มักกระทำโดยศึกษานิเทศก์แต่ในปัจจุบันงานนิเทศการศึกษามีขอบเขต และสำคัญมากขึ้น เพราะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษาด่าง ๆ อีกหลายด้าน เช่น หลักสูตร เทคนิค และวิชาการใหม่ ๆ ที่ยังเกิดขึ้นในการจัดการศึกษาและการเรียนการสอน ตลอดจนการขยายตัวในด้านจำนวนโรงเรียนและขนาดโรงเรียน ทำให้มีจำนวนนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนเพิ่มขึ้นมากกว่าแต่ก่อนในขณะที่จำนวนศึกษานิเทศก์ไม่ได้เพิ่มขึ้นตามสัดส่วนอันสมควร ดังนั้นการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนโดยศึกษานิเทศก์ยังไม่เพียงพอและทำการนิเทศไม่ทั่วถึง และทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาไปสู่ระดับห้องเรียนได้ครบทุกโรงเรียน ดังนั้นจึงต้องอาศัยวิธีการนิเทศการศึกษาแบบหนึ่ง คือ การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ซึ่งเป็นวิธีการหรือกระบวนการหรือกิจกรรมที่บุคลากรภายในโรงเรียนคิดขึ้น เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติของบุคลากรภายในโรงเรียน มีผลทำให้การบริหารและการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (กรมสามัญศึกษา 2530 : 1) บุคลากรภายในโรงเรียนที่กล่าวถึงนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหน่วยวิชาต่าง ๆ รวมไปถึงครูสอนที่มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญ ซึ่งโรงเรียนได้คัดเลือก หรือแต่งตั้ง เพื่อช่วยเหลือครูในการพัฒนาการสอนให้ดีขึ้น จากความสำคัญของการนิเทศการศึกษาดังกล่าว กรมสามัญศึกษาจึงได้กำหนดเป็นนโยบายในการบริหารและการพัฒนาการศึกษาปี 2530 ในข้อที่ 10 เกี่ยวกับนโยบายในการพัฒนาระบบบริหารและสนับสนุนไว้ว่า "ปรับปรุงการนิเทศการศึกษาพัฒนา และนำนวัตกรรมกระบวนการนิเทศทางไกล และการนิเทศภายในมาใช้พัฒนาบุคลากรทางด้านการนิเทศ รวมทั้งการพัฒนาวิชาการนิเทศให้เกิดประสิทธิภาพ" (กรมสามัญศึกษา 2530 : 18)

ต่อมากรมสามัญศึกษา โดยความร่วมมือของกองแผนงาน และหน่วยศึกษานิเทศก์ ได้จัดประชุมสัมมนาบุคลากรในโรงเรียนกลุ่มทดลองในโครงการพัฒนาการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จำนวน 9 โรงเรียน

ภายในเขตการศึกษา 12 เมื่อเดือนเมษายน 2528 เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน และสามารถนำแนวทางไปทดลองปฏิบัติในโรงเรียนได้ จากนั้นก็ได้ดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนทดลองทั้ง 9 โรงเรียน และนำผลทดลองมาสัมมนาสรุปผลการปฏิบัติงาน เมื่อเดือนมกราคม 2529 ณ โรงเรียนชลบุรี "สุขบท" จังหวัดชลบุรี ผลจากการสัมมนาครั้งนี้ กรมสามัญศึกษาได้นำมาปรับแนวทางการดำเนินงานนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนให้ชัดเจน และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในปีงบประมาณ 2529 กรมสามัญศึกษามีนโยบายให้เขตการศึกษาแต่ละเขตดำเนินการขยายผลโดยมุ่งหวังกลุ่มเป้าหมายเฉพาะโรงเรียน ประธานกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา

สำหรับในปีงบประมาณ 2530 กลุ่มเป้าหมายที่เป็นโรงเรียนทดลอง คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนกลาง 29 โรงเรียน ในส่วนภูมิภาค เขตละ 2-3 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ 1-2 โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก 1 โรงเรียน รวม 33 โรงเรียน โดยหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษาได้จัดทำคู่มือการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนให้แก่ผู้บริหารโรงเรียน และผู้นิเทศภายในโรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางให้บุคลากรผู้เกี่ยวข้องของดังกล่าว สามารถปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนได้อย่างเป็นระบบ และถูกต้องทิศทาง

จากการศึกษาผลการวิจัยของ นิวัตร นาคะเวช (2528 : จ) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับกิจกรรมการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการนิเทศการศึกษาพบว่า โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจ ขาดวิทยากร และผู้เชี่ยวชาญ ขาดการนิเทศ และติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ครูขาดการยอมรับ และศรัทธาต่อผู้นิเทศ ครูไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมนิเทศ รวมทั้งขาดงบประมาณ และวัสดุในการจัดกิจกรรมการนิเทศ

ศิริวรรณ ฉายะเกษตริน (2529 : ฉ) วิจัยเรื่อง การนำเสนอรูปแบบการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 5 ในส่วนที่

เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการนิเทศการศึกษารายในโรงเรียนที่
 ใ้รับการระบุถึงมาก คือ อุปสรรค และปัญหาทางด้านบุคลากร และการจัดการ ได้แก่
 ปัญหาครูขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากสาเหตุ
 ที่ผู้นิเทศภายในโรงเรียน ยังขาดความรู้และทักษะในการนิเทศการศึกษาและขาด
 การแนะนำจากผู้มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้าน การจัดระบบงานยังไม่มี
 ประสิทธิภาพ ขบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ

กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา (2529 : 66-69) วิจัยเรื่องการจัดการ
 นิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่า ในเรื่องปัญหา และอุปสรรคที่
 เกิดจากบุคลากรของโรงเรียนที่พบจากการดำเนินงานได้แก่

1. ปัญหาเรื่องความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการนิเทศงานวิชาการภายใน
 โรงเรียนไม่ตรงกัน
2. ปัญหาเรื่องการยอมรับ
3. ปัญหาเรื่องทักษะของผู้นิเทศ
4. ปัญหาเรื่องเวลาการปฏิบัติงาน

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าปัญหาที่เป็นอันดับแรก ได้แก่ ปัญหาเรื่องความเข้าใจ
 เกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินงาน
 เกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนั้นกรมสามัญศึกษา
 ได้เห็นความสำคัญของปัญหาในข้อนี้ จึงให้ความสนใจและสนับสนุนให้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ
 เรื่องนี้ ตามหนังสือที่ ศธ.0808/29453 ลงวันที่ 29 ตุลาคม 2530 เรื่องการ
 สนับสนุนการทำวิจัยของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย เพราะยังไม่มีผู้ทำการศึกษาในเรื่องดังกล่าว
 มาก่อน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นสมควรอย่างยิ่งที่จะทำการศึกษาถึงความเข้าใจของผู้บริหาร
 และครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน
 มัธยมศึกษา ของกรมสามัญศึกษา ปี 2530 แต่เนื่องจากการศึกษาเรื่องนี้อยู่ในแนวกว้าง
 และผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาอย่างละเอียดลึกซึ้ง แต่ไม่สามารถทำการวิจัยทั่วประเทศได้
 จึงต้องแบ่งออกเป็นภาคต่าง ๆ ตามสภาพภูมิศาสตร์ เพราะในแต่ละภาคมีสภาพแวดล้อม

การจัดการศึกษา และความเป็นอยู่ของประชากรในลักษณะที่ใกล้เคียงกัน ดังนั้นในการวิจัยเรื่องนี้จึงแบ่งออกเป็น ส่วนต่าง ๆ คือ ส่วนที่ 1 ภาคกลางและภาคเหนือ ใต้แก่ เขตการศึกษา 1,5,6,7,8 ส่วนที่ 2 ภาคตะวันออกและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใต้แก่ เขตการศึกษา 9,10,11,12 ส่วนที่ 3 ภาคใต้ ใต้แก่ เขตการศึกษา 2,3,4 และส่วนที่ 4 เขตการศึกษากรุงเทพมหานคร โดยแบ่งทำการวิจัยส่วนละ 1 คน โดยผู้วิจัยสนใจและเลือกที่จะทำการวิจัยในส่วนที่ 1 คือ ภาคกลางและภาคเหนือ เพื่อนำมา เป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภายใต้โครงการการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ของกรมสามัญศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความเข้าใจของผู้บริหารและครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายใต้โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคกลางและภาคเหนือ

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความเข้าใจของผู้บริหารและครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานภายใต้โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ของกรมสามัญศึกษา ปี 2530

2. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษากับผู้บริหารและครูภายใต้โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ของกรมสามัญศึกษา ปี 2530 ในภาคกลางและภาคเหนือ ซึ่งได้แก่ โรงเรียนในเขตการศึกษา 1,5,6,7 และ 8 จำนวน 12 โรงเรียน คือ

โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ	จังหวัดสมุทรสาคร
โรงเรียนสมุทรสาครวุฒิชัย	จังหวัดสมุทรสาคร
โรงเรียนเบญจมราชูทิศ	จังหวัดราชบุรี
โรงเรียนท่ามะขามวิทยา	จังหวัดราชบุรี
โรงเรียนพรหมานุสรณ์	จังหวัดเพชรบุรี

โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม	จังหวัดสระบุรี
โรงเรียนโคกกระโหลกศึกษาวิทยาลัย	จังหวัดสระบุรี
โรงเรียนพิษณุโลกศึกษา	จังหวัดพิษณุโลก
โรงเรียนบางระกำวิทยศึกษาศาสตร์	จังหวัดพิษณุโลก
โรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาคาร	จังหวัดน่าน
โรงเรียนบ่อสวกวิทยาคาร	จังหวัดน่าน
โรงเรียนบัว	จังหวัดน่าน

คำถามที่ต้องการคำตอบจากการวิจัย

ผู้บริหารและครูมีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานภายใต้โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ของกรมสามัญศึกษา ปี 2530 มากน้อยเพียงไร

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผลของการวิจัยจะเป็นข้อมูลในการพัฒนา ส่งเสริมการจัดทำนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภายใต้โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา
2. ผลของการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อกรมสามัญศึกษาในการนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนา ปรับปรุง การดำเนินงานของโครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน เพื่อให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคกลางและภาคเหนือ	หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดของกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่อยู่ภายใต้โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนในภาคกลาง
--	--

การนิเทศงานวิชาการภายใน
โรงเรียน

และภาคเหนือใต้แก่ โรงเรียนในเขต
การศึกษา 1,5,6,7และ 8

หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการหรือ
กิจกรรมที่บุคลากรในโรงเรียนเกิดขึ้นเพื่อ
พัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติของ
บุคลากรภายในโรงเรียน มีผลทำให้การ
บริหารและการเรียนการสอนเป็นไป
อย่างมีประสิทธิภาพ

ความเข้าใจต่อการนิเทศ
งานวิชาการภายในโรงเรียน

หมายถึง ความเข้าใจต่อการนิเทศ
งานวิชาการภายในโรงเรียนที่เกิดขึ้น
จากการปฏิบัติงานภายใต้โครงการ
นิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของ
กรมสามัญศึกษา ปี 2530

ผู้บริหารโรงเรียน

หมายถึง ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่
ครูใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่
ผู้ช่วยครูใหญ่ ฝ่ายวิชาการที่ได้รับการอบรม
ในโครงการนิเทศงานวิชาการภายใน
โรงเรียนกรมสามัญศึกษา

ครู

หมายถึง บุคลากรภายในโรงเรียนที่รับการ
การอบรมในโครงการนิเทศงานวิชาการ
ภายในโรงเรียน กรมสามัญศึกษา ซึ่ง
ได้แก่ หัวหน้าหมวดวิชา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งวิธีดำเนินการออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการกำหนดกรอบความคิด โดยการวิเคราะห์เอกสารการอบรม คู่มือปฏิบัติงานการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน, หลักสูตรการสัมมนาการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน สัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ นิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนและนำผลการวิเคราะห์ใหญ่เชิงขยายที่เกี่ยวข้องกับโครงการตรวจและพิจารณาแก้ไข เพื่อนำไปเป็นกรอบความคิดในการสร้างเครื่องมือวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการศึกษาความเข้าใจของผู้บริหารและครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานภายใต้โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน โดยผู้วิจัยสร้างเครื่องมือจากกรอบความคิดที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ซึ่งได้ผ่านการแนะนำ และพิจารณาแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่มผู้บริหารและครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาความเชื่อมั่น

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาความเข้าใจของผู้บริหารและครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ และผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ หรือผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ 12 โรงเรียน จำนวน 24 คน ครูโตแก หัวหน้าหมวด 12 โรงเรียน จำนวน 113 คน รวม 137 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบวิเคราะห์เอกสารการอบรมโดยใช้วิเคราะห์จุดประสงค์ เนื้อหา และการปฏิบัติงานภายใต้โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ใช้สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ จุดประสงค์ เนื้อหา และการปฏิบัติงานภายใต้โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน

เครื่องมือทั้ง 2 ชนิดข้างต้นจะนำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดกรอบการวิจัยและใช้เป็นกรอบความคิดสำหรับเครื่องมือในการวิจัยในชั้นที่ 2 คือไป เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในชั้นตอนที่ 2 เป็นเครื่องมือศึกษาความเข้าใจของผู้บริหารและครูต่อนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานภายใต้การโครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบตรวจสอบสถานภาพของผู้ตอบโดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (Check-list)

ส่วนที่ 2 แบบวัดความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) โดยคำถามแต่ละข้อประกอบด้วย คำตอบ 4 ตัวเลือก และมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ และเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์เป็นบางส่วน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในชั้นตอนที่ 1 ข้อมูลที่ได้จากแบบวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อกำหนดเป็นกรอบความคิดสำหรับการสร้างเครื่องมือในชั้นตอนที่ 2

การวิเคราะห์ข้อมูลในชั้นตอนที่ 2 ข้อมูลที่รวบรวมได้จะทำการวิเคราะห์และนำเสนอตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบ วิเคราะห์ด้วยความถี่ และร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนวิเคราะห์
 ค่ายค่าความถี่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ
 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนน
 มาตรฐาน

การเสนอผลการวิจัย

แบ่งออกเป็น 5 บท ดังต่อไปนี้

บทที่ 1 ประกอบด้วย

- ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- ขอบเขตของการวิจัย
- คำถามที่ทองการคำตอบ
- ประโยชน์ของการวิจัย
- คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย
- วิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

- ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- การวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บรรณานุกรม

ภาคผนวก